

СЕКТОР ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА И УПРАВНО-НАДЗОРНИ РАБОТИ
ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Дата.....

Арх.бр.....

23.12.2024

18-1165/15

Извештај
за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Чашка за 2024 година

Министерството за животна средина и просторно планирање врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на министерот за животна средина и просторно планирање со бр. 18-1165/1 од 02.02.2024 година, подготви Прашалник кој беше доставен до општините дадени во Планот со цел да се изврши надзор на законитоста на работата на општините во областа на животната средина.

На ден 30.10.2024 година, Општина Чашка до Министерството за животна средина и просторно планирање (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-2113/2 од 17.03.2023 година), достави допис со прилог пополнет Прашалник за надзор над законитоста на работата на општините.

Пополнетиот Прашалник во однос на спроведување на законодавството од областа на животната средина беше разгледан од страна на Комисијата и беше извршен надзор со присуство на комисијата во општина Чашка на ден 22.04.2024 година и при тоа се дојде до следните констатации заради увидени недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и комисијата дава неколку препораки:

-Потребно е да се опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина, Закон за спроведување на просторниот план на Република Северна Македонија; и останатите закони од областа на животната средина, во спроведување на постапките каде е констатирано дека не се спроведуваат.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

Мерка:

Потребно е да отпочнат постапки за изготвување на ЛЕАП.

Во однос на првата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека:

-Општина Чашка ја спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина. Се увиде дека не се води регистер на одобрени елаборати.

СЕКТОР ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА И УПРАВНО-НАДЗОРНИ РАБОТИ
ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СОРАБОТКА СО ЛОИКАЛНА САМОУПРАВА

Дата.....
Арх.бр.....

Се увиде дека во општината, немаат назначено лице за издавање на елаборати за заштита на животна средина.

Мерки:

Потребно е во општината да се назначи лице кој ќе ги одобрува елаборати и истото да има писмено овластување од страна на градоначалникот.

Потребно е општина да води регистер на издадените елаборати за заштита на животна средина.

Во однос на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека :

- Општина Чашка се изјасни дека немаат водено постапка за издавање на Б- интегрирани еколошки дозволи, исто така во општина немала одговорни лице за издавање на Б- интегрирани еколошки дозволи.

Препораки:

Потребно е во општината да се назначи лице за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи и истото да има писмено овластување од страна на градоначалникот.

Во изминатиов период на територијата на општина Чашка не се издадени Б-ИЕД, доколку се издадат, потребно е истите да се достават до МЖСПП. Издадените дозволи потребно е да се следат и за истите да се пресметуваат надоместоци за Б-ИЕД.

Во областа на отпадот комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Општината да земе активно учество во спроведување на регионалниот систем за управување со отпад.
- Општината не води Катастар за својата територија, во која ќе се евидентираат создавачите на неопасен и опасен отпад согласно член 101 од ЗУО,
- Општината и Советот на општината ги нема детално пропишани условите, начинот и шемите на собирање и транспортирање на комуналниот отпад о рамки на интегрираниот систем за управување со отпад, опфаќајќи ја во целост целата општина,
- Градоначалникот на општината нема одредено локации каде ќе се постават садови за собирање и селектирање на опасниот отпад од домаќинствата, согласно Закон за проширена одговорност на производители.
- Општината не ја исполнува обврската за објавување на податоци кои се однесуваат на состојбата во управување со отпад, за постигнатиот напредок, идните активности за подобрување на состојбата за управување со отпад, како и споредбени податоци за постојната со претходната состојба за управување со отпад, согласно со член 102 од ЗУО,
- Општината не ја исполнува обврската за соработка со производителите на посебни текови на отпад, самостојно нит преку колективен постапувач, со цел поттикнување на

 СЕКТОР ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА И УПРАВНО-НАДЗОРНИ РАБОТИ
 ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Дата.....

Арх.бр.....

- одделно собирање на отпадни производи, воспоставување на собирни центри и посебна инфраструктура одделно собирање, согласно член 11 од ЗПОП,
- Градоначаникот на општината не ја исполнува обврската за склучување на Договор со колективни односно постапувачи регистрирани при МЖСПП за воспоставувањена инфраструктура за одделно собирање и селектирање на посебни текови со отпад,
 - Градоначаникот не доставува Извештај за постигнати цели согласно Договори склучени со колективни постапувачи за посебни текови со отпад,

Препораки:

- Општината да земе активно учество во спроведување на регионалниот систем за управување со отпад,
- Општината да отпочне со водење Катастар за својата територија, во која ќе се евидентираат создавачите на неопасен и опасен отпад согласно член 101 од ЗУО,
- Укажуваме Општината да ја исполни обврската со склучување Договор со колективни постапувачи регистрирани за посебни текови со отпад врз основа на што ќе се овозможи одделно собирање на посебни текови со отпад,

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

За издадените дозволи за користење за вода или дозвола за испуштање, шест месеци пред истекот на рокот на важност на дозволите потребно е да се достави барање за нивно продолжување до Министерството за животна средина и просторно планирање. Воедно, Ви укажуваме дека за водни тела од кои се користи вода за конзумирање од страна на човекот за населените места во општина Чашка за кои не се прибавени дозволи за користење на вода согласно член 26 и 28, истите потребно е да се прибават, исто така за испуштања или фрлање материи и супстанции во реципенти за населените места во општина Чашка за кои не е прибавена дозвола за испуштање согласно член 79 од ЗВ потребно е истата да се прибави.

- При издавање на Б- интегрираните еколошки дозволи потребно е да се утврди дали за дејностите и активностите на инсталацијата се издадени потребните дозволи согласно член 26 ,28 и член 79 од Закон за води.

- Општината во урбанистичките планови да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ. Согласно член 96 став 2 од ЗВ за водни тела од кои се користи вода за конзумирање од страна на човекот за кои не е донесена Одлука за потребата од определување на заштитни зони Општината потребно е да ја донесе истата. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија.

-Општината во прашалникот одговорила дека има донесено Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и потребно е да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на

СЕКТОР ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА И УПРАВНО-НАДЗОРНИ РАБОТИ
ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Дата.....
Арх.бр.....

нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Согласно член 116 да обезбеди еfluентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.

- Во прашалникот општината има одговорено дека има донесено Оперативен план за заштита од поплави, но истиот не е доставен до Министерството. Согласно член 126 од ЗВ, Општината потребно е да донесе Оперативен план за заштита и одбрана од поплави, истиот да се достави до Министерството, да се спроведува и да се превземаат предвидените мерки за заштита и одбрана од поплави и заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја. Планот за заштита и одбрана од поплави особено да содржи: топографски, хидролошки, хидротехнички, демографски, стопански и други подлоги и податоци, граници на загрозеното подрачје, работи и мерки што се преземаат и извршуваат пред опасноста и за време на одбраната од поплави и органи надлежни за заштита и одбрана од поплави.

- Општината согласно член 143 од ЗВ да изработува, доставува и објавува извештаи за активностите кои се реализирани во претходната година како и за предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземаат мерки од страна на општината.

- Во однос на границите на ерозивните подрачја ви укажуваме дека Советот на општината на територијата под нејзина надлежност ги определува границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрошено од ерозија и ги утврдува мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и потребно е да се преземаат мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ. Општината исто така да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје согласно член 141 од ЗВ.

- Согласно член 131 од ЗВ во населените места кои се на територија на Општина Чашка за кои не е определена ширина на крајбрежен појас на водотеците истата треба да се определи и тоа: ширината на крајбрежниот појас на водотеците ја определува советот на општините и советот на градот Скопје, на предлог на градоначалникот на општините и на градот Скопје, по претходна согласност на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина. Како и согласно член 132 да го уреди пристапот до крајбрежниот појас на водотеците, езерата и акумулациите за спорт, рекреација и слични активности.

- Општината за водните тела кои не се опфатени со мерните места од државната мрежа согласно член 145 став 3 од ЗВ можат да воспоставуваат локални мрежи на мерни места за мониторинг на водните тела и за да се врши мониторингот да донесат Програма за мониторинг на водите

СЕКТОР ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА И УПРАВНО-НАДЗОРНИ РАБОТИ
ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Дата.....

Арх.бр.....

согласно член 145 став 7 од ЗВ, како и да доставуваат податоци од извршениот мониторинг согласно член 156 ЗВ.

Во областа на просторното планирање комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

1. Општината не ги исполнила обврските (согласно член 5 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, "Службен весник на РМ" бр.3 9/04), каде што: Заради континуирано следење на состојбите во просторот и спроведување на Просторниот план на Република Македонија, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, јавните служби, организациите, претпријатијата, установите, институциите и другите правни лица (извештајни единици) се должни да изготват Годишен Извештај за состојбите и промените во просторот, од својата област и истите да ги доставуваат до органот на државната управа, надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање, односно до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Содржината на извештаите, постапката и начинот на изготвување, како и роковите за нивно доставување, се уредени со "Правилникот за постапката, начинот на изготвување, содржината на извештаите за состојбите и промените во просторот и роковите за нивно доставување" (Службен весник на Република Македонија бр. 42/05,111/06 и 17/2010).

2. Општината исто така го нема информирано министерството кои урбанистички планови и урбанистички проекти се донесени во тековната година со дефиниран плански опфат (дали се разликува од издаденото Решение за Услови за планирање на просторот). Односно по донесување на планот донесувачот е должен да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање за донесувањето на урбанистичкиот план со дефиниран опфат и за земјоделското земјиште кое со планот добило статус на градежно земјиште.

Во областа на бучавата комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

Општина да започне со примена на законските надлежности во целост.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги дава и следните препораки:

-Комисијата дава препорака во општината пред се да се изврши измена на систематизацијата на работни места на општината. По можност да се оформи посебно одделение за животна средина и да опфаќа работни места чиј опис и попис на работни места би ги опфаќале сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред

СЕКТОР ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА И УПРАВНО-НАДЗОРНИ РАБОТИ
ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Дата.....
Арх.бр.....

се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина.

-Да се обезбедат повеќе вработени кои ќе работат во областа заштита на животната средина најмалку уште двајца вработени, при што постапките да се спроведуваат целосно и правилно.

-Комисијата дава препорака во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои работат во делот на заштитата на животната средина особено во делот на управување со отпад и управување за квалитет на амбиентниот воздух, со цел зајакнување на капацитетите за реализација на проекти,инвестициони зафати за подобрување на општата состојба со управување на отпадот како и за квалитет на амбиентниот воздух.

За превземените активности општината да го извести министерството, Одделение за соработка со локална самоуправа во Секторот за соработка со локална самоуправа и управно надзорни работи во рок од **6 месеци** со писмен допис.

Скопје, 2024 година

Претседател на Комисија
за вршење надзор на законитоста на работата
на органите на општината, на градот Скопје и
на општините во градот Скопје
Танја Кироска Донски

Членови на Комисијата:

Lumni Jashari, _____
Ирена Јованоски, _____
Влатко Цветаноски, _____
Даниела Ристова, _____
Даниела Наумоска, _____
Дајана Марковска, _____